

DECEMBER	
1	Natalija
2	Biljana
3	Francišek, E. F.
4	Pačeta
5	N. 2. Adventna
6	P. Milčar
7	S. Sp. M. L.
8	T. Ambrož
9	C. Gorgonja
10	P. Medved
11	S. Damask
12	N. 3. Adventna
13	P. Lucija
14	T. Spilčič
15	S. K. Kristijan
16	C. Ryzhij

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKE LIST V AMERIKI

Čisto: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do umažal

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

STEV. (NO.) 236.

CHICAGO, ILL., SREDA, 8. DECEMBRA — WEDNESDAY, DECEMBER 8, 1937

LETNIK (VOL.) XLVI.

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKE
LIST V
EDRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

Jugoslovanski obisk v Rimu - Kitajska skuša doseči mir

Italijanska vlada sprejela z vso sijajnostjo jugoslovanskega min. predsednika, ko je ta prišel na obisk v Rim. — Italija uvidi, da Jugoslavijo potrebuje, zato je izpremenila svoje odnose do nje.

Rim, Italija. — Vse, kar jim je v njih iznajdljivosti prišlo na misel, so Mussolini in njegovi fašistični voditelji ukrenili, da v najvišji meri pokažejo svoje veliko prijateljstvo do sosednje Jugoslavije, ko je nedeljo zvečer prišel semkaj na pardinovni obisk jugoslovanski min. predsednik Stojadinović. Celo Mussolini sam je prišel na kolo dvor, da sprejme gosta. Dokler pa je Stojadinović ostal v mestu, so se njemu v čast prirejale različne slavnosti, za katere se je javno delala reklama, in gostova slika je bila priobčena v vseh listih na častnemu mestu ter okrašena s silovito laskavimi članki o njem samim in o njegovi državi.

Stojadinović ostane tukaj do srede, na kar odpušča v Milan in čez dva dni pozneje domov v Jugoslavijo. Med svojim bivanjem tukaj je imel številne konference z Mussolinijem, z zunanjim ministrom, grofom Ciano, in drugimi fašističnimi veljaki. Kak namen ima pravzaprav njegov obisk, se ni objavilo, vendar pa se smatra, da je bolj gospodarskega kakor pa političnega pomena, dasi tudi politika ni v razgovorih izostala.

Pomp, s katerim je bil Stojadinović sprejet od Italije, jasno kaže, kako globoko so se izpremenili odnosi med njim in Jugoslavijo tokom razmeroma prav kratkega časa. Dočim je prej Mussolini ob vsaki priliki rožljaj s sabljo, kadar je govoril o Jugoslaviji, in rohnal proti njej z najbolj grozečimi besedami, je zdaj govoril v zvezde to državo in njenega predstavnika. Razumljivo je, da ni v sedanjem prijateljstvu iskati ravno idealne iskrenosti, marveč jo narekuje predvsem lastna sebična korist, vendar se mora pojav, četudi temelji na taki nizki podlagi, pozdravljati. Kaže namreč, da je Italija končno prišla toliko k pameti, da uvidi, da s rjovenjem ne pride daleč, in da lepa beseda, četudi izrečena le iz vkladnosti, dosti več doseže. In vsaj strpnih prijateljskih odnosov, ako že ne prave zveze, se mora pričakovati od dveh sosednjih držav, ki potrebujete druga drugo.

In Italija ter Jugoslavija v resnici druga drugo potrebuje, gospodarsko vsaj. Razvidelo se je to zlasti ob času sankcij, ki jih je svet svoječasno naložil proti Italiji. Med državami, ki so vsled tega najbolj trpele, je bila ravno Jugoslavija, kajti Italija je najboljša odjemalka njenih pridelkov in lesa. Italija pa nasprotno uvidi, kako prav bi ji prišla bogata žitnica v Jugoslaviji, ako bi se kdaj slučajno zapletla v vojno.

Da bi Stojadinović ob svojem obisku sklenil kake ožje politične zveze z Italijo, ni

PREDELAVANJE PREDLOGA

Delavski mezdni zakonski predlog bo popolnoma predelan.

Washington, D. C. — Celotni delavski mezdni zakonski predlog bo popolnoma preurejen in predelan od poslanske zbornice, da bo kaj malo podoben tistemu, ki je bil zadnje poletje sprejet od senata. Tozadevno predelavo je odredil zbornični delavski odbor ta ponedeljek. Med glavnimi izpremembami bo ta, da se reguliranje plač in delovnih ur odda v področje delavskega departmanta in ne posebnemu peteročlanskemu odboru, kakor je določeno v sedanjem predlogu in čemur zlasti delavska federacija nasprotuje.

LEVIATHAN BODO RAZBILI

New York, N.Y. — Luksusni potniški parnik Leviathan, last trgovske mornarice Zedržav, ki je napravil številne plovbe preko Atlantika, je do služil. Zadnje nedeljo se je objavilo, da je bil prodan neki londonski družbi za \$800,000, ki ga bo razbila in ga uporabila za staro železje. Ta parnik je bil izdelan v Nemčiji v 1914 in je bil tudi last Nemčije. Med svetovno vojno ga je Amerika zaplenila, a je pozneje plačala Nemčiji zanj 16 in pol milijonov dolarjev.

LINDBERGHOVA DRUŽINA SE VRNILA

New York, N.Y. — V strogi tajnosti, brez vsakega prednaznanila, sta se preteklo nedeljo pripeljala nazaj v Ameriko Mr. in Mrs. Lindbergh. Menila sta, da bosta ostala neopažena, toda bistro oči nekega časnika sta ju izsledile in tajnost je postala javna. Kakor se trdi, sta prišla v Ameriko le za praznike in sta v Angliji tudi pustila svoja dva otroka, eden star pet let, drugi šest mesecev.

KJE JE DOBIL DENAR?

Mattewan, N. J. — V zapor je bil vtaknjen neki John A. Walsh, brezposelni bančni uradnik. Pri njem sta se našla dva bankovca po \$10,000, o katerih mož ni mogel podati nobenega zadovoljivega pojasnila, kako sta prišla v njegovo posest. Bankovca spadata med takozvane zlate certifikate, ki pa so zdaj brez vrednosti, ker jih je zakladniško tajništvo svoječasno razveljavilo.

pričakovati, kajti obdržati hoče prijateljstvo s Francijo. Kakor kaže, skuša hoditi varno srednjo pot, namreč, da priklene k Jugoslaviji prvo in drugo, vendar pa, da se na nobeno ne naveže preveč.

ČEŠKI NEMCI OSLABLJENI

Med voditelji v stranki sami prišlo do spora.

Praga, Čehoslovaška. — Začasno vsaj bo imela Čehoslovaška mir pred stranko sudetskimi Nemci, katere ji je zadnje čase povzročala vsled svoje borbene aktivnosti dosti skrbi. V stranki sami je prišlo do spora in izključena sta dva njena voditelja, namreč Rudolf Kasper in dr. G. Jonak. Ker imata izključena znatno število pristašev, bo vzel precej časa, da se spor poravnava. Ta stranka ima popolnoma nazijska načela in je dobivala močno moralno podporo preko meje od nemških nazijskih.

SVOJEVRSTEN PROTEST PROTI ZASTARELEM ZAKONU

Bellows, Falls, Vt. — V tukajšnjem okraju so še vedno v veljavi takozvani "plavi zakoni", ki vsebujejo pretrana določila za praznovanje nedelje. Nekateri od teh izvirajo še iz leta 1770. Prebivalstvu se je zdelo končno že malo preveč neumno, da bi morali ostati ti zakoni še vedno v veljavi, kajti nekateri so naravnost smešno strogi, in zadnje nedeljo se je odločilo, da jim bo napravilo konec. Posluzilo pa se pri tem ni kršenja teh zakonov, marveč ravno nasprotno: Na državne pravdnika je stavilo zahtevanje, da mora paziti, da se zakoni v vsej strogosti izvajajo; na ta način se bodo najbolje pokazali, kako so nesmiselni. In državni pravnik se je uklonil. Razposlal je svojo policijo, naj pazi, da se ne bo nikjer prodajal gasolin, cigareti, časopisi, kajti ti zakoni prepovedujejo ob nedeljah vsako trgovino, ki ni neobhodno potrebna. Ustavljeno so bile tudi vsake vrste igre, kakor golf in podobno, enako je bilo prepovedano, pripraviti drva za kurjavo, itd. Gledališke predstave pa še celo ni smelo biti nikake.

TO JE ZVESTOBA!

Audubon, Ia. — Neomejeno zvestobo do svoje izvoljenke kaže neki Wm. Perry, ki živi dve milj daleč od tukajšnjega mesta. Mož je zdaj star 76 let in že celih 50 let ni izpregovoril nobene prostovoljne besede. Izpred oltarja mu je namreč tedaj pobegnila njegova nevesta, ki jo je premočil neki drugi fant, in tedaj je razočarani ženin obljubil, da ne bo izpregovoril nobene besede, dokler se izvoljenka ne vrne. Besedo je držal do zdaj in jo namerava še naprej. Živi sam v svoji hiši, družbe se ogiba, in videti ga je le ob nedeljah, ko gre v cerkev, in ob tej priliki še vedno nosi obleko, ki si jo je dal napraviti za poroko.

Oglasi v "Amer. Slovence" imajo vsikdar uspeh!

NAZNANILO NAROČNIKOM

Zaradi zapovedanega kat. praznika, Marijinega Spočetja, bo delo to sredo v naši tiskarni počivalo in zato ne izide četrtkova številka našega lista.

KRIŽEM SVETA

Hendaye, Francija. — Preko nedelje je španska vladna armada silovito obstreljevala pozicije nacionalistov na aragonski fronti, da s tem prepreči zbiranje nacionalističnih čet za ofenzivo.

Moskva, Rusija. — Po nekkih poročilih iz verodostojnih virov se povzema, da se je izvršila aretacija nad tajnico tukajšnjega urada ameriško-ruske trgovske zbornice, Tatjana Sofiano. Česa je obdolžena, se ne ve.

Hongkong, Kitajska. — Vestni govore, da so Japonci zavzeli konec zadnjega meseca otok sv. Janjeza, ki leži 120 milj jugozapadno od tukaj. Ta otok je slaven, ker je na njem umrl sv. Francišek Ksaverij.

CELO MESTO NA PRODAJ

New Lebanon, Ill. — To mesto, ki leži v De Kalb okraju, 25 milj zapadno od Elgina, je na prodaj in najdovršji ponudnik ga dobi. Svoječasno je bilo v tem mestu 80 hiš, toda, ko se je zgradila nova cesta daleč od mesta, je izgubilo mesto svojo trgovino in se pričelo krčiti. Stojte v njem točasno le še štiri hiše in ena trgovina in ostala mu je zvesta ena sama družina še. Kdor torej želi, postati lastnik celega mesta, ima zdaj dobro priliko.

RAZOČARANA KITAJSKA

Ker ji ni prispela pričakovana pomoč, uvidi Kitajska, da bo pogajanje za mir edini izhod za njo.

Šanghai, Kitajska. — Med kitajskimi voditelji se je pričelo močno gibanje, naj se prične kitajska vlada pogajati z Japonci za sklenitev miru, in sicer, še predno pade prestolnica Nanking v japonske roke. Za to propagira v prvi vrsti načelnik sveta nacionalistične stranke, Wang Čing-wai. Ugotovilo se je, da si želi mir obe državi, Japonska in Kitajska. Obe ste namreč doživeli razočaranje v sedanjih vojni. Japonska ni računala na to, da bo kitajska odporna sila tako učinkovita in da jo bo stala take ogromne žrtve, človeške in materialne. Kitajska pa je nasprotno morala na svoje ogorčenje uvideti, da so jo pustile na cedilu vse države, na katere se je zanašala za pomoč. Zapustila jo je sovjetska Rusija, izostala je pričakovana podpora iz Anglije in Amerike, Liga narodov je njen apel odklonila in končno razočaranje ji je zadala bruseljska konferenca. Verjetno je torej, da se bo spustila v mirovna pogajanja, da reši vsaj to, kar še more.

POŠTA APELIRA

Za božične praznike je navadno velik naval na pošto in zato poštni urad apelira na ljudi, naj bolj zgodaj pošljejo svoje darove. Predvsem pa se opozarja, naj se vsako pismo, v katerem se pošilja denar v gotovini, registrira.

NASPROTOVANJE PROTI CIO



Župan mesta Jersey City, N. J., Frank Hague, se je pokazal skrajno nasprotnega delavski organizaciji CIO. Ko so organizatorji nedavno skušali pridobivati delavstvo v tem mestu, je župan ukazal policiji, da jih izžene iz mesta. Gornja slika kaže nekega policista pri tem poslu.

Iz Jugoslavije

Nemška državna politika si prizadeva doseči odločilen vpliv tudi v gospodarstvu Jugoslavije. — Neznan vlomilec je odnesel staremu preužitkarju skoro 200.000 dinarjev. — Smrtna kosa in drugo.

Politika nemškega gospodarstva

Ljubljana, novembra 1937. — Vsa dejanja nemške državne politike kažejo, da hočejo doseči odločilen vpliv tudi v Jugoslaviji. Jugoslovanski izvoz v Nemčijo se je od 13.94% v letu 1933 zvišal na 30.10% v avgustu 1937 leta. Uvoz nemškega blaga pa se je v istem času zvišal od 13.16% na 33.06%. Tako je Nemčija postala gospodar jugoslovanske zunanje trgovine. V to svrhu je razvila vse svoje sile, da Jugoslavijo obdrži, posebno zato, ker postajajo ponudbe na mednarodnem agrarnem trgu vsak dan boljše in ker skoraj vse države plačujejo z devizami, medtem ko Nemčija plačuje s svojimi industrijskimi izdelki. V tem smislu je gospod Neurath ob priliki svojega obiska v Beogradu stavil jugoslovanski vladni predlog, ki naj bi bil dvakrat koristen Nemčiji: jugoslovanska vlada naj prepusti Nemčiji železni rudnik v eksploatacijo, ona pa bo v zameno opremila več državnih tovarn s stroji. Vlada je na to pristala in Nemci so na ta način prišli prvič do surovin, drugič pa so dobili trg za svojo industrijo.

V srednji Bosni so si Nemci zgradili rudnik antimona, ki ga izvažajo izključno le v Nemčijo; prav tako so si pridobili mnoge koncesije v ostalih bosanskih rudnikih. To leto je n. pr. odšel ves boksit le v Nemčijo.

Tako je prišlo tudi do zgraditve velike nove železne topilnice v bosanski Zenici. To največjo peč na Balkanu je zgradila tvrdka Krupp iz Essena. V Bosni hoče nemška industrija zgraditi svoje novo središče. V Berlinu je bila ustanovljena družba za raziskovanje inozemskih ležišč železne rude. Njen delniški kapital znaša 500.000 mark. Podjetje bo za enkrat raziskovalo samo v Jugoslaviji. V Beogradu se je ustanovila nemška Centrala cerealij (poljskih pridelkov). — (TORD).

Ogromen plen

Gornja Radgona, 15. nov. — Mnogi ljudje ne zaupajo svojim prihrankov denarnim zavodom in jih hranijo doma, dokler ne postanejo plen zlikovcev. Tak dogodek se je primeril preteklo nedeljo preužitkarju Jožetu Štiberju, ki stanuje pri svojem zet Hamlijerju v Šratovcih pri Slatini—Radenci. — Ko se je namreč omenjenega večera vrčal iz Radencev domov, je na svoje veliko presenečenje zapazil, da so bila vrata njegove stanovanjske sobe s silo odprta, v sobi pa je bilo vse premetano, tako da je bilo na prvi pogled jasno, da je nekdo v odsotnosti Štiberja stikal po njegovi sobi, iz katere je odnesel po navedbi Jožeta Štiberja precejšen plen. Ukraden mu je bil namreč predalček nočne omarice, ki je imel skrivno dno, v katerem so bili shranjeni tisoča-

ki in stotaki za celih 36,000 Din, nadalje hranilna knjižica Kmetске hranilnice v Murški Soboti št. 548. z vlogo 88,000 Din, dve hranilni knjižici Hranilnice in posojilnice v Radenci št. 1998. z vlogo 7,700 Din, več zadolžnic in menic, med temi tudi zadolžnica njegovega zeta za 10,000 Din, 12 avstrijskih srebrnih petkronskih novcev, srebrna žepna ura, nekaj perila in posteljna odeja, tako da trpi škodovanec po lastnih navedbah okrog 198,000 Din škode. Po lastnih navedbah je pri prihodu domov opazil na dvorišču nekega moškega, ki je nato izginil v temni noči. Uvedena je vsestranska preiskava in je upati, da je sled za vlomilec že utrla.

Obupal je

V ljubljansko bolnico je bil pred kratkim odpeljan 60 letni Valentin Maček iz Domžal, ki je bil svoj čas lastnik klobučarne. Zadnje čase je Maček živel v veliki siromaščini, brez redne hrane in oskrbe, pa je nad svojo revščino obupal ter si prerezal žile na vratu. Na srečo so ga našli sosede predno je izkrmavel in ga odpremili v bolnico.

Smrtna kosa

V Tacnu pod Šmarno goro je umrl Franc Robas, absolutno srednje tehniške šole. — V Zgornji Šiški je umrla Franciška Graul, posestnica. — V Zagrebu je umrl Rudolf Hregorič, bančni uradnik, brat ljubljanskega veletrgovca Frana Hregoriča. — V celjski bolnici je umrl pekovski pomočnik Klopčič, ki je bil u služben pri peku Pančiču.

Ogenj

Na Šutni je ogenj uničil hišo in gospodarsko poslopje posestniku Janezu Vodniku. Goreti je začelo v družinski sobi, ko domačih ni bilo doma. Prva je zapazila ogenj sosedka, da je poklicala zidarje, ki so delali v bližini. Komaj so ti odprli vrata, je ogenj dobil dovolj zraka in se je začel naglo širiti. Z hiše so plameni preskočili na gospodarsko poslopje in ga uničili s hišo vred. Razen živine niso mogli ničesar rešiti. Tako je gospodarju zgorela vsa obleka in oprava.

Pod avtom

Na Viču pri Ljubljani je povozil neki tovorni avto 40 letnega delavca Ivana Pečana in ga močno poškodoval, da je moral iskati pomoči v bolnici. — Na Gosposvetski cesti v Ljubljani je pa po nesreči prišla pod avtomobil 44 letna cestarjeva žena Marija Čurkova z Vilharjeve ceste in dobila močne poškodbe na glavi.

ŠIRITE AMER. SLOVENCE

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski
list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

The first and the Oldest Slovene
Newspaper in America.
Established 1891.

Izida vsak dan razen nedelj, ponedelj-
nikov in dnevoev po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Mon-
day and the day after holidays.

Izdava in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Nastov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAD 5544

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAD 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrta leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrta leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Dopolni vsakega pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo vsaj čim prej pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številke v tednu je čas do četrta dopolne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrata.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

Zmaga v Španiji

Lahko pustimo simpatije ob strani in enako vse drugo. Kdo je na pravem, kdo na krivem? Najmanj je kako prerokovanje na mestu, ker to je najbolj kočljivo. Dozdaj ni nobene zmage niti tu niti tam, in vse kaže, da borbe še ne bo kmalu konec. Na obeh straneh govori za zmago to in ono. Nacionalisti imajo skupno špansko idejo, se morajo pa naslanjati tudi na druge. Vse, kar se je doigralo in se še doigrava okoli Madrida, zdaj okoli Valencije in Barcelone, pa je sploh delo tujih sil, in če hoče to delo iti naprej ali priti do zmage, je navezano na pomoč tujih elementov, kar se jasno vidi iz tega, da je pri ti pomoči udeležen celo naš majhen slovenski narod in prosjačijo za to pomoč po vsem svetu. Zmaga je tedaj odvisna na obeh straneh od činitelj, ki nikakor niso pristno španske, in če te na ti ali drugi strani odpovejo, je za zmago na ti strani djano. Pa ne bodo lahko odpovedale, ker so že preveč pri borbi udeležene; tako desničarjem, kakor levičarjem bo prihajala pomoč od zunaj. Ali utegne biti izdatna in končno odločevala zmago? Napovedovati zmago tu ali tam, bi bilo kočljivo, ugrabiti o zmagi pa ni ravno brez podlage. Tuja pomoč je vedno bolj ali manj nezanesljiva. Po svetovni vojski so velesile pomagale malim tam in tedaj, kjer in kadar jim je bilo njim samim v korist. Ko ni bilo koristi, je bilo konec tudi pomoči. Drugo dejstvo je bolj odločilno.

V svetovni vojski se je začelo že l. 1915 govoriti in ugibati o — kruhu, prehrani. Ali je vojsko odločilo orožje ali je pri tem vplivala le revolucija v ozadju, o tem so mnjenja različna, ampak na vse zadnje je igral važno vlogo — kruh. Posebno za Avstrijo pokazuje grof Czernin na to dejstvo.

Kako je v Španiji? Ako se borba vleče še daljšo dobo, in vse kaže, da se bo, bodo nacionalisti glede kruha na boljšem od levičarjev, lahko se trdi, da ne bodo imeli težav, ker to ozemlje ima kruh, in kruh dobijo lahko tudi od zunaj, ko imajo dohodke od rudokopov. Levičarji imajo ozevalje, ki nima dosti kruha za prebivalstvo, morajo toraj hrano kupovati in uvažati. Izpraznili so banke, že zdaj ne bo več dosti. Imajo pa industrijo, posebno Barcelono, ampak industrija takoj zastane, ako ni za izdelke trgov, in levičarji so navezani pred vsem na tuja trgovišča. Ta trgovišča so pa prenapolnjena povsod in pred vsem prenasočena z izdelki, ki se proizvajajo v levičarski Španiji. Ali bo Rusija ali Francija dajala levičarjem kruha za te izdelke in tako sama zadušila svojo industrijo? Stavim, da to tu vsa ljubezen do španske "demokracije" pri koncu.

Tu je točka, ki bo odločevala, ako se borba zavleče, in ne pride do odločitve v bližnji bodočnosti za — levičarje, nacionalisti pa lahko počakajo za nedoločen čas. Čas dela za desničarje, isti čas pa stiska levičarje, ker za časom stoji vprašanje železnic; in tu ne pomaga dosti ne kanon ne silno navdušenje ali junaštvo. Prav naši slovenski "junaki", ki so tam v Španiji, radi govorijo o junaštvu in bodo tudi junaki, nekateri morda tudi idealisti, dasi za vrlo dvomljive ideale, ampak vedno omenjajo tudi — kruh, kako imenitno živijo vsaj dozda, prav grofovsko živijo in pijejo šampanjca. Kako dolgo, če ne bo jutri prišla zmaga?

Svita se! Med francoskim katoliškim dijaštvom vstaja nov duh — novo gibanje. Vseposvoda širom dežele ustanavljajo takozvane "krščanske kladivarje". Namen pri-
stašev tega gibanja je širiti živahnost in zanimanje za krščanske ideale. Katoličani na Francoskem so prišli do prepričanja, da katoličanstvo, ki tiči samo med štirimi stenami doma, ki razven tega, da grede katoličani ob nedeljah v cerkev, kar je sicer obvezno in za vsakega katoličana prva potreba in prav, ne more nikdar vršiti svoje naloge, kakor bi jo moglo. Katolištvu, pravijo, je treba dati pobude, ognja, pogona in navdušenja. Tega pa katolištvo širokim masam ne bo dalo, ako ne grede njegovi razirjevalci ven v javnost, med mase in tamkaj z vgladi in pa živo delavnostjo, ki se širi. Ena izmed glavnih gesel, s katerim podžigajo katoliško javnost k temu delu

je: "Ni dovolj, da se sam prekrizavam v imenu Gospoda, ampak dolžan sem, da tudi svojega bližnjega v to navajam."

Liga brezbožnikov sklicuje za drugo leto v mesecu aprilu svetovni kongres vseh brezbožnikov, ki se bo vršil v Londonu. Ta vest kaže, kako tajne sile delujejo za širjenje brezverstva. Ob takih le vesteh bi morali katoličani posebno odpreti svoje oči, ker dokazujejo, da nasprotno sile nikdar ne počivajo.



DELNIČAR TISKOVINE DRUŽBE "EDINOSTI" UMRL

Barberton, O.

Po dolgi in mučni bolezni za rakom v grlu je mirno v Gospodu izdihnil svojo dušo dne 30. novembra Josip Podpečnik, v starosti 60 let. Pokojni je bil delničar tiskovine družbe "Edinosti" in vnet prijatelj katoliškega tiska.

Rajni Josip je bil rojen na Jesenicah na Gorenjskem in sicer je bil sin številne družine obrtnika. Eden njegovih bratov je bil znamenit zdravnik na Dunaju v Avstriji. Pokojni zapušča soprogo Jerro, dve sestrji v stari domovini in več sorodnikov. — Bil je zavezan katoliški veri in narodni delavec. Bil je med ustanovniki tukajšnje slovenske fare Presv. Srca Jezusovega; ustanovnik društva sv. Jožefa št. 110, KSKJ; ustanovnik dr. Presv. Srca Jezusovega št. 243, KSKJ. Odšel je dragi rojak od nas po zasluženem plačilu, a mi ga bomo povsod pogrešali.

Pogreb pokojnega se je vršil 3. decembra iz cerkve Presv. Srca Jezusovega s peto sv. mašo zadušnico za dušo pokojnega in od tam na pokopališče v Dolstown, O. — Naj mu sveti večna luč in naj v miru počiva. Ostalim žaluzničim pa iskreno sožalje.

F. Smole

PROŠNJA ROJAKOM Sheboygan, Wis.

Prejel sem prošnjo od pevskega društva v Bočni, ako bi bilo meni mogoče nabrati kaj prispevkov za nameravani spomenik, v svetovni vojni padlim vojakom. Mnogo je rojakov iz Bočne v Ameriki, a raztreseni so po vseh državah. Zato sem se poslužil tega časopisa, ako se kateri hoče odzvati prošnji rojakov iz domovine in se spomniti svetovnih žrtv s prispevkom po svoji moči.

Darovi se naj pošiljajo direktno na naslov: Pripravljalni odbor za spomenik v svetovni vojni padlim vojakom, Bočna, p. Gornji grad, Dravska banovina, Jugoslavija. — ali pa: Frank Remshak, 635 Penna Ave., Sheboygan, Wis.

Prošnja se glasi: — "Pevsko društvo v Bočni, srez Gornji grad, se je odločilo, da postavi spomenik, v svetovni vojni padlim vojakom, ki so morali žrtvovati svoje življenje za do-

movino.

"Dragi naši rojaki! Brez denarnih sredstev je naše društvo začelo akcijo s pobiranjem prostovoljnih prispevkov. Zato se tudi obračamo na Vas, dragi nam rojaki; priskočite nam na pomoč. Spomnite se na svoje padle znanke, sorodnike in pomagajte, da bo spomenik dostojen žrtvam in okras Bočni. Vsak dar, ki ga darujete, naj vam bo poplačan tisočkrat in v najlepšem spominu Vas bomo ohranili ne le mi, temveč tudi pozni rodovi, ki bodo imeli možnost čitati iz raznih kronik imena darovalcev.

"Spomenik nas bo stal mnogo denarja, zato smo v veliki stiski.

"Zato Vas vse lepo prosimo pomoči in Bog naj Vam povrne. A Vas se bodo spomnile tudi žrtve z onstranstva in Vaš dar ne bo zastoj.

"Za pripravljalni odbor: Zagar Franc, predsednik; Kovšak Anton, blagajnik; Zagar Adela, tajnica."

Frank Remshak

PISMO SLOVENSKEGA GOZDNEGA DELAVCA V FRANCJI

Daleč si ostala za nami, slovenska zemlja! V tujino smo se zatekli, kakor da nisi več toliko bogata, da bi lahko preživela svoje sinove, tudi tiste, ki jim je usoda dala v roke rovačo in sekuro. Tako se sprašujemo vsi tisti, ki nam dom na slovenskih tleh danes ne more več dati niti najpotrebnejšega za življenje, ali bolje, ki nam noče več pravičnega odmerjati kruha po našem zaslužnju.

Tako nam je bilo pri srcu, ko nas je vlak premaknil z zadnje postaje nepozabne domovine, ko je sprevodnik zaloputnil za nami vrata železniškega voza na jeseniški postaji. Spet nas je odšlo petnajst v neznani svet, na delo v francoske gozdove, kjer bo zapela slovenska sekira veselo pesem — toda tujcem. Z brzovlakom smo odvihrali preko Koroške. Zagrnili nas je noč in tako nam je bilo prihranjeno še večje domotožje, ko nismo mogli gledati prijaznih koroških vasic ob belih cestah. Skoro brez odihla je brzel vlak, male postaje so bežale v brezsrčnem taktu mimo nas.

Švica! Na obmejni postaji smo si morali kupiti vozne listke. Nismo znali jezika, razen onega, ki nas ga je naučila govoriti slovenska mati. Tudi tu se

ga nismo sramovali. Pa, vse je bilo vendar tako tuje. Ljudje, ki smo jih srečali in jih ogovarjali, so samo skomizgali z ramami. Prav nič nas niso mogli razumeti. Lahko si mislite, kako smo se začudili, ko nas je nagovoril nek gospod po slovensko: "Fantje, kam pa greste?"

Nismo se še dobro zavedli, že nam je planilo iz ust: "V Francijo!" Hitro nam je povedal, da je on zato tu, da spremlja potnike iz Jugoslavije preko Švice do francoske meje. Dali smo mu denar in v nekaj minutah nam je že prinesel vozne listke. Potem pa zopet naprej, naprej. Velika hitrost, s katero nas je vozil švicarski električni vlak, nam je jemala pogled, tako da nam je ostala v spominu le bežna slika švicarske zemlje. Vlak je naravnost besnel, kakor da bi sočustvoval z vsemi tistimi, ki se jim tako zelo muči, muči do — kruha.

Že se je oglašil eden naših tovaršev, ki je sedel pri oknu:

"Voda, jezero!" Bilo je to že Zürichsko jezero. Vsi smo v hipu planili k oknu in molče zrlji v lepi, čeprav tuji svet. Opazovali smo ljudi, ki jim je bila usoda bolj mila in sreča tako radodarna, da so se rodili v tej deželi, kjer življenje gotovo ni tako težko, kakor je življenje slovenskega delavca, ki je moral iti iskati kruha v tujino. Videli smo krasne parke, kopališča vsa živa, kjer je kar mrgolelo ljudi, ki v brezdelju in brez skrbi, kaj bo jutri, uživajo zlati sončni dan. Bele jadrnice so čepale na mirni jezerski gladini, mimo njih je brzel motorni čoln na drugo stran. Kakor za kazen smo morali gledati to brezskrbno življenje, ki diha ob Zürichskem jezeru. Postajalo nam je tesno, kakor da smo prikovani v železni voz. Ljudje tam ob jezerskem bregu nimajo žuljavih rok, usoda jim menda še nikdar ni zažugala, da jih bo poglajala po svetu s trebuchom za kruhom. Ne, to so čisto drugačni ljudje, ki jim je kruh odrezan že vnaprej za jutri in pojutrišnjem in ki preganjajo čas samo še z mislijo, kako bi se bolje zabavali. Življenje, zakaj imaš dva tako različna obraza in zakaj kažeš ravno nam žalostno stran!

Pa pustimo ta dvojni življenjski obraz in pojdmimo naprej, kajnor se tako neznansko mudi tudi vlaku. Tudi v Zürichu, tem svetovno znanem mestu, nas vlak ni čakal več kot nekaj minut. Niti izstopiti nismo mogli. Čez dve uri smo bili že v Baselu, kjer je bilo treba izstopiti. Nismo vedeli, kam naj se obrnemo. Nek železničar, ki ga je naš tovaršar za silo ogovoril po nemško, nas je peljal do podzemnega hodnika, ki je bil sijajno razsvetljen, od tod pa v carinarnico. Nesli smo s seboj svoje težke kovčke, 40 kg je gotovo tehtal vsak. Na carinarnici so nam takoj pobrali potne liste, kmalu pa nam jih tudi vrnil obnem z novimi papirji, ki smo jih morali imeti, če smo hoteli čez francosko mejo. Seveda so nam pregledali tudi prtljago, kdo naj bi tu di neznane tujcu verjel kar tako, kaj nosi s seboj! Pa vendar ta pregled ni bil tako strog, kakor smo mislili, da bo. Le prvega

so pregledali malo bolj natančno. Sicer so se kar malo začudili, ko so videli, da nosimo s seboj tudi sekire. Prepričali pa so se hitro, da nismo tako nevarni ljudje, da bi strašili po svetu s sekirami, pač pa da smo le navadni gozdni delavci, ki si s poštenim, trdim delom hočemo vsaj nekaj zaslužiti.

Sedli smo nato v čakalnico, da pride vlak, ki nas potegne v Francijo. Odprli smo svoje kovčke, topot sami, vendar pa so povlele naših železnic, ki so se nam zdeli že kar nekam prirasteni k hrbtnici. Vsi od kraja bi že bili kmalu dobili tisto "vitko linijo", ki si jo žele dražestne gospodične, da bi bile bolj priklupljive. Čudni dvojčrstni post! Eni ne vedo zato, ker nimajo, drugi pa, da ne bi bili grdi! Zaloge vsaj za silo smo prinesli od doma, ko smo vedeli že vnaprej, da si kaj kupiti ne bomo znali. V šaljivem razgovoru je minila večerja, poše so nam pa tudi že naše zaloge. Žejo nam je preganjalo leseno "bure". Vsi smo skrbeli za to, da nam ne bi zmanjkalo pijače v njem. Polnili pa smo ga s čisto vodo, tako da se nam ni bilo treba bati, da bi imeli preveč posla s kom, ki bi to "bure" le preveč privijal k sebi.

Železniški vozovi, v katero smo se naložili, so bili tako pregreti, kakor da bi bili najmanj ves teden stali na vročem poletnem solncu, tam neke na zadnjem železniškem tiru. Stene so pekle kot plošče na zakurjenem štedilniku. Pol ure smo čakali, kdaj se bo vlak premaknil, končno pa je le dal sprevodnik znak za odhod. Pred nami je kmalu ležala Francija — naša obljubljena dežela.

Po nekaj urah vožnje se nam je sreča vsaj malo nasmejala. Stopila je v naš voz neka gospa, ki se ni sramovala govoriti z nami. Govorila je sicer slabo nemščino, vsekakor pa bolj kot mi. Vsi jo nam je povedala, kje moramo izstopiti in kdaj bomo šli spet naprej. Odsila je v Pariz, za nas pa je bil Pariz prevelik. Poslovili smo se na postaji Chamont, kjer je bilo po navodilih prijazne gospe za nas najbolj pametno prenočiti, ker moramo tako počakati na drugi vlak. Nek železniški delavec nas je nekaj ogovarjal. Razumel ga je sam Bog, mi nič. Pokazali smo mu listek, kam se peljemo, nato pa nam je kar z rokami povedal, da moramo spet v čakalnico. Kar z rokami smo se tudi pomenili, da bi radi prenočili kar v čakalnici. Dovolil nam je. Da bi šli v mesto, ni bilo govora. Vsak na svoji klopi smo hitro zaspali.

Drugi dan smo bili zgodaj na nogah. Hodili smo nekaj časa po čakalnici sem in tja, potem pa smo se že toliko okorajčili, da smo si upali na peron, vendar pa nismo hodili preveč vsakebdi, da se ne bi izgubili. Malo pred 7., ko odhaja vlak, je prišel spet oni železničar, vzel uro iz žepa ter nam na njej s prstom pokazal, kdaj se odpeljemo naprej. Železničar nam je še nekaj pripovedoval, mi pa smo mu le kimali, kakor da smo vse natanko razumeli.

Spet se je zaprl za nami železniški voz, vlak nas je zanesel

Dogodki

med Slovenci po
Ameriki

Zalostno vest sta prejela iz starega kraja

brata gg. John Stare in Frank Stare v Chicagi, da sta njima v starem kraju v Goriči vasi pri Ribnici, tekem dobe enega meseca umrla oče in mati. Mati ga. Marija Stare, je umrla 17. sept. t. l. in oče g. Gašper Stare, pa 15. oktobra t. l. Vrta pokojnika sta dolgo vrsto let prejemale list "Amer. Slovenec", ki sta ga zelo rada čitala. Naročal ga je njima sin John Stare, ki biva že dolgo let v Chicagi in je solastnik ugledne slovenske pralnice "Pilsen Laundry." Obema bratoma in drugim sorodnikom izreka naš list globo sožalje na izgubi dobrih staršev. Pokojnima pa želimo raj in pokoj!

Rojak ponesrečil pri delu

Cleveland, O. — V tovarni American Steel & Wire Co. se je pri delu nevarno poškodoval rojak John Perko ki živi na 81. St. East. Dobil je hude notranje poškodbe in so ga odpeljali v St. Alexis bolnišnico.

Utonil

Barberton, O. — Dne 24. nov. je tukaj utonil 18 letni mladenič John Mesec. — S tovariši se je šel drsat, toda led je bil prešibak in se je udril, tako je omenjeni mladenič izgubil svoje mlado življenje. — Zalostno je to, da je komaj dva dni pozneje umrla v bolnišnici tudi njegova sestra Berta Mesec in sicer je podlegla poškodbam, ki jih je zadobila v avtomobilski nesreči pred petimi meseci. Pogreb obeh je bil v soboto 27. novembra iz slovenske cerkve Presv. Srca Jezusovega s peto sv. mašo zadušnico. — Naj jima bo lahka zemlja in naj jima sveti večna luč.

Smrtna kosa v Barbertonu

Barberton, O. — Tukaj je preminul Anton Petrič, mlajši, v starosti 31 let. Zapušča žalostno soprogo, dva otroka, starše, brate in sestre. Bil je član dr. sv. Jožefa št. 110, KSKJ. Naj mu bo lahka zemlja in naj mu sveti večna luč.

Vest iz domovine

Cleveland, O. — Mrs. Ana Gorišek, ki stanuje na 139. cesti East, je prejela iz stare domovine žalostno vest, da ji je v Leskovcu pri Krškem umrla njena mati Ana Baznik v starosti 79 let. Tukaj zapušča že omenjeno hčer Ano in sina Louis Baznika.

v nič bolj neznane kraje, kakor prej. Ne vemo, kam smo prav za prav namenjeni, le to vemo, da bi si radi pošteno zaslužili kosček kruha, za katerega naši otroci in žena doma — prosijo.

"TARZAN NA RAZISKOVANJU"



Se par razburljivih trenutkov in — tracki! — Letalo je veselo teklo, ker mu je zmanjkalo bencina moralo pristati, pri tem je zadelo v vrh drevesa. Motor je že prejel nehal delovati in ker ni bilo goriva, rudi ni bilo nobene nevarnosti, da bi nastala eksplozija. Glede tega so bili potniki brez skrbi.



Letalo s polomljenim propelerjem in razbitimi krili se ni dolgo držalo na vrhovih dreves, ampak je zlezlo nižje in nižje, dokler ni obstalo na močnem vejah v malo čudni legi. — Kmalu se je polegla nevihta in sonce je posojalo. To so lahko ugotovili potniki, ki so neposredovani obviseli na pasovih.



Ko je letalo obstalo na trdni podlagi, je prišla princeza Sborov zopet do sapa. "Oho, kako strašno! — Prepričan sem da sem že mrtva. — Tako zelo mi je hudo. — Moja dišča sol! — Kje ste vi, da mi ne pomagate? Pomagajte, pomagajte!" "Bodi že enkrat tihi!" reče princ Jezno. "Zadovoljna bodi, da si ostala živa."



Rešeni! — Ali res rešeni, je pomenila Lady Greyetoke, ki je letalo pristalo na močnih drevesnih vejah. — Rešeni, toda samo toliko, da se niso ubili in za to se imajo zahvaliti previdnemu pilotu, ki je vodil letalo tako, da se niso potniki ubili. — Rešeni — Ko bi vedeli koliko strahot jih še čaka!

(9)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

"Dušica"

ROMAN
—
Spisala B. Orczy
Prevedel Paulus

Percy in Margareta sta ostala sama. Ljubeče mu je pogledala v oči. "Percy —!" je prosila. "Kaj je, dragica?" "Kedaj si se vrnil?" "Davi." "Prišel si iz Calaisa?" "Iz Boulogna." "Na 'Zori'?" "Da." "Zakaj nisi prišel k meni?" "Nisem mogel, dragica! Prispel sem v London na svoje stanovanje ves umazan in nesnažen. Nisem si upal pred te, dokler nisem umil s sebe francoskega blata. — In potem je poslal pome waleški princ. Hotel je zvedeti, kako sem opravil. Med begunci je par njegovih dobrih znancev iz francoskih plemiških krogov. Zanje se je zanimal. — In ko sem mu že vse povedal, kar je hotel zvedeti, je bilo prepozno za Richmond. Truden sem bil tudi. In povrhu sem si mislil, da te itak najdem na veselici."

Margareta za trenutek ni nič odgovorila. Pa njena drobna nožica je nepotrpežljivo teptala trato in njeni prsti so se nemirno igrali z zlato ovratno verižico. Sreča je ugasnila v njenih lepih očeh in na čelo se ji je zagrebla globoka guba. Kratega in bolesten vzdih se ji je izvil iz prs, proseče, žalostno je pogledala gori k možu.

Dobrovoljno se ji je nasmehljaj, šaljivo skoraj, ko se je pogledala med njenimi očmi črta žalosti in skrbi.

"Percy —!" "No, ljuba moja —?" "Tako življenje je zame neznosno —! V večnem strahu in trepetu živim —! Dvakrat si bil na Francoskem pretečeni mesec, šel si v nevarnost in v smrt, prav kot bi tvoje življenje ne bilo moja last —! Kedaj vendar boš prenehal s tistimi blaznimi pustolovščinami in prepustil ljudem, da se pobrigajo sami zase in si rešijo življenje kakor sami znajo in morejo —?"

Burno, strastno je govorila, pa vključ temu rahlo polglasno, da je ne bi kdo čul. Tudi v svoji najhujši razburjenosti je pazila, da ne izda njegove skrivnosti.

Ni ji koj odgovoril. Mehek, ljubeč izraz je legel na njegovo lice, njegove oči so se zaglobile v njen pogled, iz katerega je govorila bolest in žalost in ljubezen.

Nato pa se je obrnil proti samotnemu šatoru, nad čigar vhodom je visela deska z napisom: "Pridite in poglejte si pravo sliko morilne guillotine!"

Pred šatorom je stal človek v raztrgani obnošeni obleki z rdečo jakobinsko čepico na glavi, okrašeno s francosko trobojnico. Po bobnu je tolkel in klical z enoličnim, otožnim glasom:

"Pridite in poglejte! Pridite in poglejte! — Pravo sliko morilne guillotine! — Sto in sto jih pogine vsak dan v Parizu! — Pridite in poglejte! Pridite in poglejte! — Videli bode, kaj se to uro godi v Parizu!"

Margareta je šla za Percyjevimi očmi. Videla je šator, čula je enolično, hripavo klicanje Francozovo.

Streslo jo je, spet je proseče pogledala svojega moža.

Njegov obraz se je čudno izpremenil.

Oči so mu vzplamtele, čelo se mu je nagubalo, krog izrazitih ust mu je legla trda, odločna poteza in njegova nežna, skoraj ženska roka, roka gizdalina, ki je, se je zdelo, znala prijeti le za čašo in za igralne karte, se je stisnila v trdo pest. Vsa njegova visoka postava se je mogočno vzravnila, izgledal je kakor kip izklesan iz granita.

Pa le za trenutek je butnil na dan in oblihl vso njegovo zunanost plamen, ki je žarel globoko skrit v njegovi junaški duši. Spet se je obrnil k njej, trde poteze so izginile iz njegovega obraza, spet so dobrodušno in dremavo gledale njegove sinje oči, prijetno se je nasmejal, izbrano se je poklonil soprogi, vzel njeno roko, jo poljubil in dejal:

"Kedaj —? Kedaj bom prenehal, praviš —? Ko bo moje srce prenehalo biti za tebe, ljuba moja, in za nesrečne trpine onstran morja —. Hočem reči, tedaj ko bom počival v grobu —."

Lord Anton Dewhurst se je približal z gručo veselih ljudi in njunega tajnega pogovora je bil konec.

Margareta se ni izdala. Ne z besedico in ne s kretnjo ni pokazala, kako resen je bil njen pogovor s Percyjem. Srce ji je burno plalo, vsaka žilica je trepetala v njej, pa znala je skrivati tajnost svojega moža. O — naučila se je v njegovi šoli, kako se je treba potajiti —!

Noben član lige, izvzemši gospođa Andreja in njenega brata Armanda, ni vedel, da pozna "Dušico". Kakor nekdanj v prvih mesecih svojega zakona ga je še tudi sedaj rada zbadala, ker bi bila sicer utegnila njuna družba pogrešati njene dovtype. Skrbno je prikrivala njegove pohode na Francosko.

Le enega ni mogla — svoje sreče, ki ji je od nje prekipelo srce, in svoje velike, nepremagljive ljubezni. Ta ji je sijala iz oči, ta ji je govorila iz obraza, vsakdo jo je mogel videti in opaziti.

Pa ta njena ljubezen je bila hud, obupen boj z nevarnim tekmečem, s Percyjevo strastjo, ki ga je tirala v nevarnosti, v samo žrelo revolucije.

Dvakrat je bil pretečeni mesec na Francoskem in nikdar ni vedela, ali ga bo še sploh kedaj živega videla. Nerazumljivo se ji je zdelo, kako da more biti odbor za javno varnost tako neroden, da se mu osovražena "Dušica" zopet in vedno brez škode izmuzne skoz prste. Verovala je vanj, v velikega, slavljenega junaka, zapala je v njegovo iznajdljivost, bistroumnost in srečo, pa vključ temu ji je vsakokrat trepetalo srce v smrtnem strahu, kadar se je poslavljaj. Toda nikdar mu ni branila, nikdar ga ni zadrževala. Bala se je spoznanja, da je morebiti njegova strast do nevarnih doživljajev večja ko njegova ljubezen do nje —.

Pa nekaj čudnega je doživljala danes. Zakaj ji je bilo srce tako nemirno, zakaj je prav danes tako strastno zasovražila divje, pustolovsko življenje soprogo in vse tiste tuje francoske ljudi, ki so ji jemali njegovo navzočnost, njegovo osrečujočo bližino —? In kako je sovražila tisti kričavi šator in guillotine v njej! In čuden nepremagljiv strah ji je polnil dušo.

KRAVI POSTAVILI SPO-MENIK

Lee, Masa. — Na Highfield farmi se je postavil pev čevljev visok mramornat spomenik v čast — kravi. Krava, ki je last nekega Johna G. Elli-sa, si je zaslužila to ovekovečenje s tem, ko je dosegla svetovno prvenstvo v produkciji mleka: Od leta 1919 do zadnje pomladi so ga namreč dobili od nje celih 205,928 funtov.

Katoliška družina brez katoliškega časopisa, je brez varuha proti laži-tisku.

ŽENSKA DOBI DELO

Ženska srednje starosti dobi delo pri slovenski družini v Chicagi za hišna opravila. Pojasnila daje uprava tega lista.

V NAJEM SE ODDA

trgovina na 1928 W. Cermak Rd., Chicago. Ugoden prostor za pekarijo, ali za katero koli drugo vrsto trgovine. Vprašajte ali pokličite Mr. Jos. Burgraff, 2105 Clarence ave., Berwyn, Ill.; Tel. 2611-R.

KDO JE IZNAŠEL GUMIJA-STE PETE

Iz Londona poročajo, da je gumijaste pete na čevljih iznašel neki delavec, ki se piše O'Sullivan. Mož je delal v neki tovarni, kjer so stroji tako ropotali, da se je tresla vsa tovarna. To tresenje pa je mlademu Sullivanu šlo močno na živce. Ker je tudi sicer bil slabega zdravlja, je dečko močno trpel zaradi tega ropota in tresenja. Nekega dne si je izmisliš sredstvo, kako bi si pomagal. Prinesel je s seboj v tovarno kos gumija, ki ga je položil pod svoje noge, ko je stal pri stroju. In je ugotovil, da se sedaj niti pol tako ni treslo ko poprej. Čez nekaj dni pa je mladenič z žalostjo ugotovil, da mu je nekdo koristni gumi ukradel in zopet je strašno treslo. Vno-vič je prinesel s seboj kos gumija. Vendar pa je bil sedaj bolj previden. Iz kosa gumija je izrezal dva kosa v obliki pete ter ju pritrdil na svoje pete. Tako je prav za prav napravil prvo gumijasto peto. Ko je videl, kako to dobro de njegovim nogam, je pustil službo ter s pomočjo petičnih ljudi ustanovil tovarno gumijastih pet. Danes njegova tovarna spada med največje tovrstne tovarne sveta.

Pisano polje

J. M. Frank

Iveri.

Med amerikkanskimi Slovenci se pravi komunisti sicer hudo postavljajo, do kakega pomena pa še niso prišli. Jaz sem prepričan, da bodo prišli do večjega vpliva. To je povsem naravno. Materialistično naziranje ne more ostati na neki nižji stopnji. Liberalizem in napredništvo je prva stopnja, nji sledi socializem in končno mora priti komunizem. Prehod pa ni hipen, traja daljšo ali krajšo dobo, ker odvisi od razmer. Naši socialisti ne marajo komunistov. Ali se jim res tudi ustavljajo? Kjer jim pretijo komunisti zmešati kašo, so proti njim, drugače pa je odpor le navidezen, pod krinko demokracije korakajo skupno z njimi. Lahko bi imeli vzgleda, da se bodo težko ubranili komunistov. Socialist Kerensky je prišel v Rusiji najprej do moči, pa se je moral umakniti komunistom. V Madridu je bil Caballero, vodja socialistov, prvi; zdaj so ga porinili na stran komunistični elementi. To je čisto naraven razvoj pri materialističnem naziranju.

Ko so zadnje dni v Madridu s paradami proslavljali dvajsetletnico ruskega komunizma, je bilo vse polno samih srpov in kladiv. Vem, da socialisti teh znakov niso veselili, ampak vedno več jih bo tam, kjer se prične z napredništvom, se preide na socializem in mora končno priti do komunizma. Nekaj prehodnih postaj je lahko, priti pa mora do skrajnega konca, ako začne iti navzdol. Šele od konca je kak povratek mogoč, ker uničenje ne sledi zlahka pri velikih masah. Vidim celo trditev, da se baje sam Stalin vrača. Baje se vrača, ker neprestano "čiščenja" so menda le znak, da se Stalin vrača v — nacionalizem, in se hoče tako rešiti — konca, ko je komunizem vsaj pri naziranju na koncu.

Jezuiti snubijo socialiste. Tako je baje zdaj v Avstriji. Stvar se popolnoma strinja z drugo trditvijo, da "komunisti

snubijo jezuite." Zadnjo zadevo sem že parkrat pojasnil. Pri obeh zadevah gre le za to, kolikor se gospodarski ali ekonomski program socialistov strinja s katoliškim naziranjem, kakršno je izraženo v papeških enciklikah. Za ta program je vsak katoličan, naj bo potem škof Gfoellher ali jezuit Riesenberger. Drugo pa je naziranje o svetu in življenju. Ko so katoliški krogi na Francoskem poudarili svobodo katoliškega svetovnega naziranja, se je ljubezen komunistov takoj izpremenila v srd in smešenje. Ako se je v Avstriji dogajalo, da so katoliški kapitalisti odirali delavstvo, so bili socialisti na pravem, ko so se postavili zoper tako odiranje, in zoper tako odiranje se mora postaviti tudi kak škof ali kak jezuit. Pri tem se lahko zagovarja socialiste, ampak s tem še nikakor ni rečeno, da bi pri socialistih ali komunistih kdo zagovarjal tudi njih materialistično naziranje o svetu in življenju. To je point, ako "snubi" kak jezuit socialiste, ali kak komunist jezuite.

Kdo lahko viha nos nad fašističnimi "zmagami" v Španiji. Se jaz bi, ker zmaga je bolj tehnična, ne morda kako pravo junaštvo Italijanov. Da je na strani levčarjev, domačih in tujih, tudi slovenskih, hrvaških, amerikkanskih in vseh več junaštva, je na dlani, saj so se tudi drugače odločili za borbo, ko bo med laškimi junaki mnogo le bolj prisiljenih. Ako zmaga Franco, morda res ne bodo vsi levčarji poklani kot "rdeče podgane," kakor se je baje izrazil nek višji oficir nacionalistične armade, ampak precej gre levčarjem za življenje, in morajo biti res junaki, ako jim je za to življenje. Sicer so pa tudi levčarske zmage, le bolj "zmage." Hudo zakričijo, kako zmaga je na ti in oni fronti, pa se vse nekam izgubi, ko ni — zmage.

Katoličan brez katoliškega časopisa je kakor vojak brez puške.

DR. F. PAULICH

ZOBOZDRAVNIK

2125 So. 52nd Avenue

(poleg Douglas Elevator)

CICERO, ILL.

Tel. Cicero 610

URE: vsaki dan izvemši
srede od 9 a. m. do 8 p. m. —
Ob nedeljah po dogovoru.

Božični prazniki

se bližajo in, ako vam razmere dopuščajo, se bodele tudi letos spomnili svojih staršev, bratov in sester ali drugih sorodnikov z malim božičnim darom v obliki denarne pošiljke. Kakor druga leta, se bomo mi tudi letos posebej potrudili, da bodo božična kazila točno dostavljena. Priporočamo pa vam, da nam svoj dar za stari kraj čim prej pošljete. Naše cene za denarne pošiljke so:

Din 200 za \$ 5.00—Lir	50 za \$ 3.45
Din 350 za \$ 8.40—Lir	100 za \$ 6.35
Din 500 za \$ 11.65—Lir	150 za \$ 10.00
Din 700 za \$ 16.25—Lir	200 za \$ 12.25
Din 1000 za \$ 23.00—Lir	300 za \$ 18.00
Din 2000 za \$ 45.00—Lir	500 za \$ 29.50
Din 5000 za \$ 112.00—Lir	1000 za \$ 57.00

Pri večjih zneskih sorazmerno postane — Cene so podvržene spremembam gori ali doli. — Pošljamo tudi v amerikkanskih dolarjih.

POTOVANJE V STARI KRAJ
Razne linije prirede osebno vodene izlete za praznike. Ako ste namenjeni v stari kraj pred Božičem, mi pišite za vse informacije.

SORODNIKE IZ STAREGA KRAJA

je sedaj mogoče dobiti, ako vaše premoženje nudi zadostno garancijo. Vse potrebne informacije Vam pošljem na zahtevo.

NOTARSKI IN DRUGI POSLI
Če hočete v starem kraju prodati posvetstvo, če imate dobiti zapuščino ali če Vam je treba urediti kako drugo zadevo v starem kraju, je v vašem interesu, da se obrnete na spodaj navedeni naslov:

LEO ZAKRAJŠEK

General Travel Service, Inc.

302 E. 72nd St., New York, N. Y.

STENSKI KOLEDAR

Amerikkanskega Slovenca

lahko še vedno naročite zase ali pa za svoje domače v stari kraj. Stane s poštnino **samo 20 centov**

kar pošljite v znamkah ali gotovini in poslali bomo koledarje na dane naslove. Naročite ga takoj, da ga bodo dobili v stari kraj ravno za Božič in Novo leto. Naročila pošljite na:

Knjigarna Amerikkanski Slovenec

1849 West Cermak Road

Chicago, Illinois

Proslavite Božič ob lepih jaslicah!



Jaslice, kakoršne prikazuje gornja slika so narejene iz močnega debelega papirja (Cardboards). Papir trpežen in so narejene tako, da so zložljive. 16 komadov obstoječih iz pastirjev, angeljev, ovčič in jaslic se zloži skupaj kar napravi impozantno sliko božičnih jaslic. Jaslice zavzemajo skoro 4 čevljev in pol v dolžini in so 1 čevlj in pol visoke. Dolžina se lahko poljubno zmanjša. Vsak komad je narejen natančno za svoje mesto. Slike so tiskane v najslaboviteljših barvah, kar olepša vso hišo, v kateri se te jaslice postavijo. Narejene so tako trpežljivo, da trpijo ob primerni pažnji najmanj do 10 let. Zložene in pakirane so v lepi trpežni baksi, v kateri se hranijo od leta do leta. Te jaslice stanejo s poštnino vred **\$2.00**

Naročila se sprejema do 17. DECEMBRA 1937, katera pošljite z potrebnim zneskom na:

Knjigarna Amerikkanski Slovenec

1849 West Cermak Road,

Chicago, Illinois